

68-sidor. Lättillgänglig och praktisk.

En lättläst och praktisk 68-sidig skrift som ger allt du behöver veta om någon drabbats av psykos. Skriften ger kunskap om diagnoser, symtom och behandling, hur man pratar med någon i en psykos och hur man pratar om det med andra. Skriften vänder sig till omsorgspersoner, socialarbetare, och närstående till någon som drabbats av psykos, men även till personer med egna erfarenheter.

Kortfattat.

När någon drabbats av psykos sågs detta länge som ett ödesdigert och i värsta fall början på ett livslångt sjukdomstillstånd. Idag fick mycket ny kunskap som väcker hopp. Psykos handlar inte om något "konstigt" eller mystiskt, utan oftast om stressutlösta förvirringstillstånd. Modern forskning visar att nästan alla som drabbas av en psykos kan bli friska om de tidigt tar en aktiv del i behandlingen.

Psykos är vanligt.

Psykos är vanligt. Cirka 5-10 av 1000 människor kommer att drabbas någon gång i livet. Att psykos är både sällsynt och vanligt är skenbart motsägelsefullt. Även om vi får in få nya fall varje år, är det tyvärr fortfarande så att i ca 25 % av fallen blir tillståndet långvarigt. Vi tror att det beror på att vi påbörjar behandlingen för sent, eller att behandlingen inte blir tillräckligt bra, att patienten missbrukar droger eller inte tar emot någon behandling alls. För unga i Sverige som håller på att utveckla psykos tar det upp till 3 år innan de får behandling av psykolog, psykoterapeut eller psykiater.

Vad är psykos egentligen?

Psykos är inte en sjukdom i vanlig bemärkelse, utan ett tillstånd. Enkelt uttryckt är psykos ett tillstånd av förvirring. I grund och botten kan alla människor bli så förvirrade att det faller under begreppet psykos, beroende på livssituation och yttre stressfaktorer. Vi är alla olika i vår personlighet. Vi har våra styrkor och svagheter, och vi är olika i vår förmåga att hantera stress.

Är psykos ärftligt?

Allvarlig psykisk ohälsa förekommer i nästan alla familjer, om vi ser det ut ett tregenerationsperspektiv. I nästan varje familj finns en bror, en moster, en farfar eller en kusin som har haft en psykos. För vissa psykotiska störningar finns det ingen ärftlighet alls. För andra, särskilt de mer allvarliga tillstånden som schizofreni och bipolär sjukdom, tyder vetenskapliga fynd på att den genetiska faktorn kan spela en roll hos vissa människor. Men även då är det bara en av många faktorer, på samma sätt som vid hjärtsjukdomar eller diabetes. Det kan faktiskt drabba vem som helst – och det gör det.

Jan Olav Johannessen

Professor emeritus i psykiatri, tidigare ordförande för norska psykiatriska föreningen samt forskningsledare för TIPS-projektet i Stavanger.

Beställ skriften på [ISPSsverige.se](https://www.ispsverige.se)

150kr/st

125 kr/st vid köp av fler än 10